

ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අරමුදල - 2015

ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අරමුදලේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2005 අංක 38 දරන සංචාරක කටයුතු පනතේ 20 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (3) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුයැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම.

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම.

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් හා හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැස්මකිරීම පිණිස අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාල වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අරමුදලේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන.

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට සංචාරක සංවර්ධන අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 03 ප්‍රකාරව අස්තීත්වයක් විසින් ප්‍රමාණාත්මක පූර්ව කාලපරිච්ඡේදවලදී සිදු වී ඇති වැරදි සොයා ගැනීමෙන් පසුව නිකුත් කරන පළමු මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයෙහිම අතීතානුයෝගීව නිවැරදි කිරීම් සිදුකළ යුතු වුවත් ඉකුත් වර්ෂ 2 ට අදාළ සංචාරක සංවර්ධන බදු අධි ප්‍රතිපාදන රු.54,406,579 ක් අතීතානුයෝගීව නැවත ප්‍රකාශ කිරීම් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම් වෙනුවට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආදායමින් අඩුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි.

2.3 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම.

පහත සඳහන් අනුකූල නොවූ අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 2005 අංක 38 දරන සංචාරක කටයුතු පනතේ	
i. 24 (3) වගන්තිය	සංචාරක සංවර්ධන බද්ද කළමනාකරණය කිරීම සහ පරිපාලනය කිරීම සඳහා රීති සාදා නොතිබුණි.
ii. 24 (8) වගන්තිය	සංචාරක සංවර්ධන අරමුදලේ බැරට ඇති සියළු මුදල් අදාළ ආයතන වෙත බෙදා හැරිය යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අරමුදලේ බැරට රු.429,136,130 ක මුදලක් පැවතියද එම මුදල් බෙදාහැරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ආ) 2003 අංක 25 දරන මුදල් පනතේ 2 (ආ) උප වගන්තිය	ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත්ව යන නැවකින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත්ව යන මගියෙකු සඳහා නිකුත් කරන සෑම ටිකට් පතකින්ම බදු අයකර ඉන් කොටසක් අධිකාරිය වෙත ප්‍රේෂණය කළ යුතු වුවත් එලෙස නැව මගීන් ගමන්කරන මගීන්ගෙන් බදු අයකර අධිකාරිය වෙත එවා නොතිබුණ අතර නැව මගීන් ගමන් ගන්නා මගීන්ගෙන් අයවීම් නොමැති බවට සනාථ කිරීම්ද ලබාගෙන නොතිබුණි.
(ඇ) මුදල් රෙගුලාසි අංක 169(2)	වෙක්පත් උපලබ්ධි වීමට පෙර ආයතනය සේවා සපයා තිබූ වෙක්පත් 07කට අදාළ රු.143,504ක මුදලක් අයකර ගැනීමට නොහැකිව තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අරමුදලේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ජනනය වූ ආදායම රු. 2,994,153,768 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම රු.2,837,431,982 ක් වූයෙන් ආදායමෙහි රු. 156,721,786 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

අපගමන බදු ආදායම වැඩි වී තිබීම ආදායමේ වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි. කෙසේ වුවද අනෙකුත් ආදායම් ඉකුත් වර්ෂයට වඩා රු. 41,259,518 කින් අඩුවී තිබුණි. ඒ අනුව අරමුදලේ පසුගිය වර්ෂ 05 ක සමස්ත ආදායම අඛණ්ඩ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරන බව නිරීක්ෂණය විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්ය සාධනය

2003 අංක 25 දරන මුදල් පනතේ 2 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව එකතු කරන අපගමන බදු මුදලින් 1/3 හා 2005 අංක 38 දරන සංචාරක කටයුතු පිළිබඳ පනත යටතේ ඇති සංචාරක සංවර්ධන බදු අරමුදලේ ආදායම වන අතර එම මුදල සංචාරක ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය හෝ සංවර්ධනය උදෙසා දරන ලද වියදම් වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා සංචාරක ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක හෝටල් කළමනාකරණ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය හා ශ්‍රී ලංකා සම්මේලන කාර්යාංශය වෙත ලද මුදලින් පිළිවෙලින් සියයට 70,12,14, සහ 4 බැගින් ලබා දීමට පමණක් ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අරමුදල විසින් දරන ලද රු.5,402,968 ක් වියදම් කිරීමෙන් අනතුරුව ඉතිරි මුදල් යටෝක්ත ආයතන වෙත පිළිවෙලින් රු.2,092,102,453, රු.358,646,135, රු.418,420,491 හා රු.119,548,712 ක් ලබා දී තිබුණි. මෙම මුදල් අදාල ආයතන විසින් යටෝක්ත අරමුණු සඳහා යෙදවූයේද යන්න පසු විපරම් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් අරමුදල විසින් සකසා නොතිබුණි.

4.2. කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අරමුදල් මගින් පරිපාලන වියදම් ලෙස රු. 5,128,023 ක මුදලක් ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ගෙවා තිබුණි. එසේ වුවත්, පරිපාලන වියදම් ගෙවීමට 2005 අංක 38 දරන සංචාරක පනතේ විධිවිධාන සලසා නොතිබුණි.
- (ආ) 2003 අංක 25 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන අනුව 2003 අගෝස්තු 29 දිනැති අංක 1303/22 දරන අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය අනුව අපගමන බද්ද ගුවන් මගින් පිටවන සෑම තැනැත්තෙකුගෙන්ම එක්සත් ජනපද ඩොලර් 15 ක්ද, නැවකින් පිටත්වන සෑම තැනැත්තෙකුගෙන්ම එක්සත් ජනපද ඩොලර් 2.5 ක් අය කළ යුතු වුවද, මෙම අපගමන බද්ද අය කරන සිවිල් ගුවන් සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් 2004 වර්ෂයේ සිට 2012 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා විනිමය අනුපාතිකයේ වෙනස්කම් සිදු වී තිබුණද එක්සත් ජනපද ඩොලර් එකකට රු 100 ක විනිමය හුවමාරු අනුපාතයක් පදනම් කරගෙන මෙම බද්ද අය කර තිබීමෙන් මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ආසන්න වශයෙන් රු.300,000,000 ක ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.
- (ඇ) සංචාරක සංවර්ධන බදු අයකර ගත යුතු ආයතන පිළිබඳව දත්ත සමුදායක් සකස් කර නොතිබුණි. තවද ඒ ඒ වර්ෂවල අය කළ බද්ද හා ආයතනවල විකුණුම් ආදායම ලේඛනගත කර නොතිබූ හෙයින් හිඟ බදු පිළිබඳව නියාමනයක් සිදු වී නොතිබුණි.
- (ඈ) 2003 දෙසැම්බර් 11 දිනැති අංක 1318/24 දරන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රයේ 1 හා 4 ඡේදයන්හි නියෝග ප්‍රකාර සංචාරක බදු මුදල් නියමිත කාල පරිච්ඡේදය තුළ නොගෙවන්නන්ගෙන් පනවන ලද දඩ මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා සංචාරක බදු මුදල් ගෙවීම උනන්දු කරවීමට බලපා නොතිබුණි.
- (ඉ) 2003 අංක 25 දරන මුදල් පනතේ 4(2) වගන්තිය ප්‍රකාර ගුවන් සමාගම් විසින් නියමිත කාලය තුළ බදු නොගෙවන අවස්ථාවලදී අදාල දඩ පොලී සමග එකී මුදල් අයකර අධිකාරිය වෙත ප්‍රේෂණය කරන්නේද යන්න තහවුරු කර ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස්කර නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය.

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම.

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊසී 12 දරන යහපාලනය පිළිබඳ වකුලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසාන වී දින 60 ක් ඇතුළත අවසන් ගිණුම් ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් 2015 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2016 මාර්තු 28 දිනය.

5.2 අභ්‍යන්තර විගණනය

අරමුදලේ ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවයන් දෙක වූ අපගමන බදු ආදායම හා සංචාරක සංවර්ධන බදු ආදායම් රැස් කිරීම, හිඟ බදු ආදායම ගණනය කිරීම, බදු ආදායම ගිණුම් තැබීම හා බදු අයකිරීමේ පද්ධති පාලන දුර්වලතා හඳුනා ගැනීමට අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂාවක් සිදුකර නොතිබුණි.

5.3 අයවැය ලේඛනමය පාලනය.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත හා තථ්‍ය ආදායම්, වියදම් අතර විෂයයන් 05 ක් සම්බන්ධයෙන් සියයට 7 සිට සියයට 59 දක්වා සැලකිය යුතු විචලන නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. ආදායම් රැස්කිරීමේ පාලනයන් සම්බන්ධයෙන් සංචාරක සංවර්ධන බදු හා අපගමන බදු ආදායම් නිශ්චිතව හඳුනාගැනීම හා එහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගැනීමට අදාළ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම පිළිබඳ විශේෂ අවධානය යොමුවිය යුතුය.